

Orta Paleolitik Dönem (G.Ö.200.000-50.000):

Dali ve **Dingcun**'dan elde edilen Orta Paleolitik insan fosillerinin 200.000 yıl önce civarında Kuzey Çin'de görülen Arkaik Homo *sapiens*'e ait oldukları belirtilmiştir. Özellikle Dali insanının metrik ölçümleri diğer erken Homo *sapiens*'lere benzerdir. Faunal kalıntılara göre, erken Homo *sapiens*'ler sıcak ve nemli bir iklim müddetince görünmüşlerdir.

Erken Homo *sapiens*'lerin aletleri, Homo *erectus*'unkilerden oldukça farklıdır. Çakıllar ve kuvarzit yerine onlar öncelikle hammadde olarak çakmaktaşını kullanmışlardır ve Homo *erectus*'larinkine göre daha ince ve daha küçük aletler yapabilmüşlerdir. Litik teknolojide Dingcun'daki erken Homo *sapiens*'ler hazırlanmış çakirdekler, vurma platformları ve iki yüzden düzeltilemeyi iş edinmişlerdir. Onlar aynı zamanda daha geç dönemde ortaya çıkan dilgi teknolojisinin habercisi gibi düşünülen paralel kenarlı yongalamayı da kullanmışlardır.

Orta Paleolitik insan fosilleri, Güney Çin'de Guandong eyaletinde **Maba**'dan bildirilmişlerdir. Uzakdoğu Asya'nın her yerinde örneğin; Yonggok-dong, Daehyun-dong ve kuzeybatı Kore'de Dockh'on mağaralarında bulunmuşlardır. Yanggok-dong mağarasının aletleri, kıyıcıları, elbaltası öncülerini ve kuvars yumrulardan yapılan kazıyıcıları içerir.

Üst Paleolitik Dönem (G.Ö.50.000-12.000):

Üst Paleolitik süresince ki 50.000 yıl önce civarında başlamıştır, modern insanlar Uzakdoğu Asya'nın heryerini işgal etmişlerdir. Bu en azından G.Ö.50.000, 37.000 ve 18.000'de 3 olayın olduğu bir dönemdir.

- 1) Kuzey yarımküredeki yeryüzü buzulu, Çin ve Kore arasındaki sarı Irmağı geniş ovalara dönüştürdü.
- 2) Japon takımadaları karayla birleşti.
- 3) Filler, yassı boynuzlu iri geyikler, gergedanlar ve bizonlar gibi büyük av hayvanları ile insanlar Uzakdoğu Asya'nın daha uzak bölgelerine göçe muktedir oldu.

Uzakdoğu Asya'nın Üst Paleolitik siteleri çoktur. Batıdan doğuya hareket ediş

Sırasındaki önemli siteler arasında; **Sjara-osso-gol** (G.Ö.50.000-30.000);

Çin'in kuzeybatı savanalarının olduğu Ordos Bölgesinde **Shuidonggou** (G.Ö.40.000-32.000);

Shaanxi lös platosunda **Shiyu** (G.Ö.28.000) ve **Xiachuan** (G.Ö.23.000-16.000);

Kuzey Çin ovalarında **Choukoutien Üst Mağara** (G.Ö. 20.000-10.000),

Xiaonanhai (G.Ö.24.000-10.000) ve **Xiachuan** (G.Ö. 20.000-10.000);

Güneybatı Mançurya'da **Jianping** ve **Jinniushan**;

Doğu Mançurya'da **Antu** ve **Yushu**;

Kuzey Mançurya'da **Ang-ang-xi** ve **Djalai-nor** (G.Ö.12.000-11.000) bulunur.